

Новий порядок у житлових субсидіях

Кабінет Міністрів України прийняв ряд рішень, які сприяють запровадженню механізмів підтримки соціально незахищених громадян в умовах підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги. Завдяки таким крокам право на соціальну підтримку держави при сплаті за житлово-комунальні послуги отримують понад 10 млн. сімей.

Компенсацію отримає кожна родина, у якій дохід менший, ніж 1910 грн. на члена сім'ї. Окрім цього, з 1 жовтня вже змінено порядок призначення житлових субсидій. Він охоплює 1 млн. 600 тис. сімей, що на 600 тис. родин більше, ніж було дотепер. Якщо раніше всі пільговики сплачували 10-15% вартості житлово-комунальних послуг, то зараз відсоток обов'язкового платежу буде вираховуватися індивідуально для кожної сім'ї в залежності від середньомісячного доходу на одну людину.

В Україні вперше введено соціальні нормативи житла і соціальні нормативи споживання громадянами природного газу, води та електроенергії. З 1 жовтня 2014 року змінюється Порядок призначення житлових субсидій, який передбачає запровадження: нової соціальної норми житла (зменшено на одну особу (з 21 м.кв до 13,65 м.кв) та збільшено на сім'ю (з 10,5 м.кв до 35,22 м.кв); нових соціальних нормативів користування ЖКП (зменшено норму споживання природного газу, встановлено норму централізованого водопостачання, збільшено норму споживання електричної енергії); нового механізму розрахунку обов'язкового відсотка платежу (розраховуватиметься індивідуально для сім'ї, залежно від доходів).

Субсидія призначається одному із членів домогосподарства, який зареєстрований у житловому приміщенні і на якого відкрито особовий рахунок на оплату житлово-комунальних послуг. Право на отримання житлових субсидій мають домогосподарства, у яких витрати на оплату житлово-комунальних послуг виходячи із соціальної норми житла та соціальних нормативів користування послугами перевищують розмір визначеного обов'язкового платежу.

Методичні рекомендації щодо цих та інших нових нормативів читачам інформаційного бюлетеню «За медичні права» надає заступник директора департаменту соціального захисту ЛОДА Оксана ЯКОВЕЦЬ.

Методичні рекомендації

до постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014

№ 409 „Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування”

Соціальні норми

житла та соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами для надання пільг і субсидій

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014р. № 409 „Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування” (далі – Постанова) затверджено соціальні норми житла (для оплати користування житлом, централізованого та індивідуального опалення) та соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами (централізоване постачання холодної і гарячої води, централізоване водовідведення, електропостачання, газопостачання, вивезення побутових відходів) для надання пільг та субсидій на оплату житлово-комунальних послуг. Встановлені нормативи споживання послуг наведено у додатку.

Соціальна норма житла для надання пільг залишилася на рівні нині діючих норм площі житла: 21 кв. м площі на одну особу та додатково 10,5 кв. м на сім'ю, а для сімей ветеранів війни, що складаються лише з непрацевдатних осіб (статті 12, 13, 14 і 15 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”), для опалення житла у разі використання газу для опалення – 42 кв. м опалюваної площі на одну особу, яка має право на знижку плати, та додатково 21 кв. м на сім'ю.

Соціальну норму житла для надання субсидій встановлено у розмірі 13,65 кв. м площі на одну особу та додатково 35,22 кв. м на домогосподарство, тобто 48,87 кв. м на одну особу.

Постановою передбачено застосування регіональних коригуючих коефіцієнтів до соціальних нормативів користування послугами газопостачання та електропостачання для індивідуального опалення (додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 409).

Постановою встановлені єдині для всієї України соціальні нормативи споживання холодної і гарячої води, водовідведення, вивезення побутових відходів. Нині норми споживання цих послуг для надання пільг і субсидій встановлюються органами місцевого самоврядування.

Слід зазначити, що соціальний норматив споживання теплової енергії на опалення житла Постановою не передбачено. Для нарахування пільг і субсидій на оплату послуги з централізованого опалення застосовуються норми споживання, встановлені органами місцевого самоврядування.

Оскільки нарахування плати за централізоване постачання холодної і гарячої води у разі відсутності лічильників буде здійснюватися за нормами, затвердженими органами місцевого самоврядування, а пільги і субсидії надаватимуться на соціальний норматив, Постановою передбачено, що нарахування плати за користування відповідними послугами для інвалідів війни у разі відсутності лічильників буде здійснюватися згідно з соціальними нормативами, встановленими Постановою.

Постановою запроваджено норми користування послугами з електропостачання за відсутності централізованого постачання гарячої води для будинків, не обладнаних стаціонарними електроплитами (за відсутності газових водонагрівальних приладів), та будинків, обладнаних стаціонарними електроплитами.

Звертаємо увагу, що з 01 січня 2018 року встановлені зменшені соціальні нормативи на послуги з електропостачання. Такий підхід обумовлений тим, що Урядом вживаються енергоощадні заходи, зокрема заплановано поступовий перехід на нові технології щодо застосування енергоефективних засобів освітлення (люмінесцентних ламп тощо).

Постановою визнано такими, що втратили чинність:

– постанову Кабінету Міністрів України від 01.12.1995 № 959 „Про встановлення тимчасових норм споживання населенням електроенергії та природного газу, на оплату яких надається субсидія”;

– постанову Кабінету Міністрів України від 01.08.1996 № 879 „Про встановлення норм користування житлово-комунальними послугами громадянами, які мають пільги щодо їх оплати”.

Зміни до порядку надання житлових субсидій

Постановою внесено зміни до Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22.09.1997 року № 1050), згідно з якими:

– комісії позбавляються права приймати рішення про надання субсидії на збільшену понад норму площу житла;

– передбачається враховувати дохід на рівні прожиткового мінімуму для працевдатних осіб, які зареєстровані на житловій площі і декларують відсутність доходу, або доходи яких менше прожиткового мінімуму;

– субсидія надаватиметься одному із зареєстрованих членів домогосподарства, на якого відкрито особовий рахунок (нині субсидія на загальних підставах призначається лише власнику житлового приміщення);

– для осіб, які перебувають у шлюбі, зареєстровані і проживають окремо субсидія призначається на соціальну норму житла (нині субсидія призначається без урахування додаткових 10,5 кв. м на сім'ю);

– сума субсидії, яку органами соціального захисту населення переказано на рахунки виконавців/виробників житлово-комунальних послуг для оплати їх вартості в розмірі соціальних нормативів і яка не використана домогосподарством внаслідок економії споживання послуг, зараховується виконавцем/виробником як оплата обов'язкової частки платежу домогосподарства на наступний розрахунковий період;

– субсидія призначається виходячи із соціальних нормативів користування житлово-комунальними послугами, і перерахунок розміру призначеної субсидії за фактичними обсягами споживання послуг не здійснюється;

– якщо в установленому порядку здійснено відключення споживачів від централізованого теплопостачання та населення для обігріву приміщень використовує побутові електроприлади, то для розрахунку субсидій в опалювальний сезон застосовуються соціальні нормативи користування електропостачанням для індивідуального опалення. Зазначені розрахунки здійснюються на підставі акта обстеження матеріально-побутових умов сім'ї та акта обстеження стану зовнішніх і внутрішньобудинкових електромереж на їх відповідність вимогам нормативно-правових актів.

Визначення розміру обов'язкової частки плати за житлово-комунальні послуги, тверде паливо, скраплений газ

Постановою внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 № 1156 „Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії”.

Відповідно до зазначених змін:

– змінюється розрахунок відсотка обов'язкового платежу сім'ї, який визначатиметься для кожного домогосподарства індивідуально в залежності від сукупного доходу;

Перелік документів для призначення житлової субсидії:

- * Заява (за встановленою формою);
 - * декларація про доходи і майновий стан осіб, зареєстрованих у житловому приміщенні (за встановленою формою);
 - * довідки про доходи кожної особи, зареєстрованої у житловому приміщенні (крім довідок про розмір пенсії та соціальної допомоги).
- Інші відомості, що необхідні для призначення житлових субсидій (про забезпеченість громадян житловою площею та комунальними послугами) надають організації, які надають ці послуги, на запит органів праці та соціального захисту населення.
- З питання призначення житлової субсидії необхідно звернутися в управління праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації.
- У сільській місцевості приймання заяв з необхідними документами для призначення субсидій здійснюють уповноважені особи, які визначаються виконавчими органами сільських і селищних рад.
- Форми документів, що подаються для призначення житлової субсидії, затверджені наказами Мінсоцполітики та розміщено на веб-сайті Міністерства: www.mfsp.gov.ua

– виключаються положення щодо можливості зменшення обов'язкового платежу громадян внаслідок економного споживання послуг;

– перерахунок розміру призначеної субсидії за фактичними обсягами споживання послуг не здійснюється.

Розмір обов'язкової частки плати за житлово-комунальні послуги для отримувачів субсидії визначатиметься у наступному порядку:

- 1) обчислюється середньомісячний сукупний дохід сім'ї за попередні 6 місяців;
- 2) середньомісячний сукупний дохід ділиться на кількість членів домогосподарства, і таким чином визначається середньомісячний дохід на одну особу;
- 3) дохід на одну особу ділиться на розмір прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць (у 2014 році – 1176 грн), тобто визначається співвідношення середньодушового доходу родини до розміру прожиткового мінімуму на одну особу;
- 4) отриманий результат ділиться на 2, а потім множиться на 15% (за базовий варіант взято обов'язкову плату за житлово-комунальні послуги у розмірі 15% доходу родини при доході на одного члена сім'ї на рівні двох прожиткових мінімумів), і таким чином визначається відсоток обов'язкової плати за житлово-комунальні послуги.

Приклад 1

У житловому приміщенні зареєстрована одна особа – пенсіонер. Розмір плати за житлово-комунальні послуги виходячи із соціальних норм та соціальних нормативів користування послугами становить 300 гривень. Пенсіонер не працює, пенсія за 6 місяців складає 12 000 гривень. Середньомісячний сукупний дохід становить 2 000 гривень (12 000 грн : 6 = 2 000 грн).

Визначається обов'язкова частка плати за послуги (%):
 $2\ 000:1\ 176:2*15\%=12,76\%$

Тобто пенсіонер повинен сплачувати за житлово-комунальні послуги 255,2 грн (2 000*12,76%), а решта плати за житлово-комунальні послуги є субсидією (300 грн – 255,2 грн=44,8 грн).

Приклад 2

У житловому приміщенні зареєстрована сім'я, що складається з двох пенсіонерів. Розмір плати за житлово-комунальні послуги виходячи із соціальних норм та соціальних нормативів користування послугами становить 400 гривень. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї складає 2 500 гривень. Середньомісячний сукупний дохід на одну особу складає 1 250 гривень (2 500:2=1 250 гривень).

Визначається обов'язкова частка плати за послуги (%):
 $1\ 250:1\ 176:2*15\%=7,97\%$

Тобто сім'я повинна сплачувати за житлово-комунальні послуги 199,3 грн (2 500*7,97%), а решта плати за житлово-комунальні послуги є субсидією (400 грн – 199,3 грн=200,7 грн).

Приклад 3

У житловому приміщенні зареєстрована сім'я, що складається з чоловіка, дружини та двох дітей. Розмір плати за житлово-комунальні послуги виходячи із соціальних норм та соціальних нормативів користування послугами становить 400 гривень. Чоловік та дружина працюють, дохід за 6 місяців складає 24 000 гривень. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї складає 4 000 гривень (24 000 грн:6=4 000 грн). Середньомісячний сукупний дохід на одну особу складає 1 000 гривень (4 000:4=1 000 гривень).

Визначається обов'язкова частка плати за послуги (%):
 $1\ 000:1\ 176:2*15\%=6,38\%$

Тобто сім'я повинна сплачувати за житлово-комунальні послуги 255,2 грн (4 000*6,38%), а решта плати за житлово-комунальні послуги є субсидією (400 грн – 255,2 грн=144,8 грн).